

Birlikte çalışmayı keşfetmedik mi?

Nasıl ki 2001 krizi bize son derece hayati şeyler öğrettiyse 15 Temmuz'dan daha da kritik şeyler öğrenmiş olmalıydık. "Olmalıydık" diyorum zira işbirliği-işbölümü ve birlikte çalışabileceğimizi, bunu başancca, tankları dahi durdurabileceğimizi gördük.

Ancak birlikte çalışmanın önemini, çok azımız benimsemişken, çoğunluk

hâlâ eski Türkiye alışkanlığında... Bu da bize alan, zaman, fırsat ve zenginlik kaybettiriyor. Oysa karşılıklı bağımlılık, bu çağın doruğa çıkardığı ihtiyaç...

Ülkeler, kurumlar ve kişiler, bağımlılık veya bağımsızlık ayrıtı çoktan geride kaldı. İşbölümü yetmez oldu.

Rakibin dahi olsa işbirliği yapmak şart... Aziz Sançar'ın dahi Nobel'i ancak 3 kişi ile birlikte alabildiği dünyada, zaten işbirliği kaçınılmazdır.

Şükür ki biz de bir yerden başladık. Geçen yıl gerçekleşen İstanbul Sanayi Odası ile Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın yerli marka oto işbirliği, son derece hayati mesajlar taşıyor. Üretim üssü Bursa, dağıtım üssü İstanbul olsun diyerek iki kent, yıkıcı rekabet yerine işbirliğini seçmişti.

Yetmedi, Yeni Havaalanı için yüzlerce firma, ISO'da bir araya geldi ve mega projenin milli sanayiden beslenmesi için işbirlikleri oluşturuldu. Benzer girişimi Afyonkarahisar ile Bingöl ticaret ve sanayi odalarında yaşamıştık. Bu "kandıran kardeşlik" bana göre devrimci kültür değişimidir.

İşbirliğinin sırrı nerede? Bunu başarıların zihin yapısına bakınca şunu görüyoruz: 1- taraflar ortak gelecek için fikir birliği oluşturuyor, 2- her biri kendi yetkinlikleri üzerinden işbölümü yapıyor, 3- kişisel egolar bir yana bırakılıyor.

Bu zihin algoritması, bir kez benimsemeye görsün; pek çok alanda kullanılabilir ve kopyalanabilir hale geliyor. Misal benzer işbirliğinin, sayıları 200'e varan üniversiteler arasında yaşanması gerektiğine inanıyorum.

200 üniversitesi 60 teknokent, binlerce Ar-Ge merkezi olan ülkede, ihracatın ortalama kilogram fiyatı 1.42 \$'da kalıyorsa, işbirliği zamanı gelmiş demektir. Cenazeye gitse tabut, düğüne gitse damat olmak isteyen ruh hali içindekilerin "ben yanlış çalışırım" tutumu çoktan tarih olmalıydı.

Rekabette kümelenme, büyük avantaj sağlıyor. Hükümetin önemsedığı "havza modeli" de buna zemin hazırlıyor. İşbirliği kültürünün ben, topluma anlatacağımız başarı öyküleri üzerinden yaygınlaşacağını düşünüyorum.

Bu yüzden bana, topluma sunabileceğim daha fazla başarı öyküsü gerekiyor. Gözüyle düşünenler, söyleyince ikna olmaz da başarıyı görünce, "ben de isterim" diye gelir, bu kültürü yaygınlaştırır.

